

Le petit Christian on Blutchin Pikku Nikke -tarinoiden hengessä tekemä lapsuuskuvaus, jossa kieli kulkee ja kuvat virtaavat.

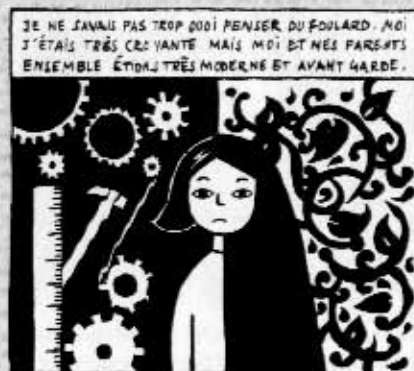
© Blutch

Assot mullistivat ranskalaisen sarjakuvan

L'Association oli viime vuosikymmenen tärkein ja laadukkain ranskalainen sarjakuvakustantamo. Kyse ei ole makuasiasta vaan puhtaasta faktasta. Yksikään muu julkaisija ei ole vaikuttanut yhtä vahvasti siihen, minkälaisia sarjakuvia Ranskassa nykyisin tehdään ja millaisena ranskalainen sarjakuva nähdään ulkomailla.

Kuinka "Assot" tempunsa tekivät? Laadulla ja "brändäämisellä". Lähes kustantamon alkumetreiltä lähtien L'Association on tajunnut graafisen ulkoasun ja tuotteiden sarjallistamisen merkityksen. Harva kustantamon tuote on yksinään jännittävä tai erityisen kaunis verrattuna esimerkiksi Corneliuksen tai Amokin yksilöllisempiin ja ehkä taiteellisesti tyylikkäämpiin ratkaisuihin. "Assojen" tapauksessa kuitenkin albumien yhtenäinen ilme ja tasainen laatu tukevat toisiaan. Ostaja tietää, mitä Ciboulette, Éperluette, Mimolette ja Patte de mouche -sarjojen albumeita

© Marjane Satrapi

ostaessaan saa. Kokeiluun ja uusien tekijöiden sisäänajoon kustantamo käyttää neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Lapin-antologiaa.

Toisaalta ostaja tietää myös sen, että sisältö ei ole genrepotaskaa vaan useimmiten maailman hienointa sarjakuvataidetta. Killofferin, Trondheimin, Marjane Satrapin ja muiden ranskalaisen kieli-alueen tekijöiden ohella L'Association julkaisee myös maailman sarjakuvavaliotoita kuten Julie Doucetia, Gunnar Lundqvistia ja Matti Hagelbergiä. Se julkaisi Ranskassa käännösalbumeita jo ennen nykyistä buumia.

Kustantamon tinkimätöntä asennetta julkaista vain sitä, mistä he pitävät kuvaa hyvin heidän suhteensa Gunnar Lundqvistiin. "Mitään julkaisemaamme sarjakuvaa ei ole haukuttu niin paljon kuin Gunnar Lundqvistin Klas Kattia, jota aloimme julkaista lyhyinä tarinoina Lapinissa. Mutta emme me väiittäneet. Tiesimme, että se on hyvää. Lopulta julkaisimme Klas Katt -albumin. Se on koko kataloogimme heikoimmin myynyt albumi, mutta meille tärkeintä oli vain julkaista rakastamaamme sarjakuvaa. Siksi julkaisimme Hagelbergin Holmenkolleninkin, emme me siitä mitään myyntimenestystä odottaneet", L'Associationin nokkamies Jean-Christophe Menu kertoi Angoulême:ssä tänä vuonna.

L'Associationin vaikutus ranskalaiseen sarjakuvaan heijastui muutamassa vuodessa myös isoihin kustantamoihin. Vanha kiveen hakattu käsitys siitä, miltä sarjakuva-albumin tulee näyttää, minkä

kokoinen se on ja minkä paksuinen se on, mureni hitusen. Seul ja monet muut kustantamot alkoivat julkaista "sarjakuvaromaaneja" Assojen tutuksi tekemässä koossa.

Assojen parhaat tekijät alkoivat myös kelvata isoille kustantajille. Lewis Trondheimin positiivisen esimerkin myötä niin Jean-Christophe Menu, David B. kuin monet muutkin ranskalaisen uuden aallon sarjakuvapiirtäjät alkoivat piirtää ja/tai käsikirjoittaa Dargaud'lle, Castermanille ja muille aiemmin pahan käytyreiksi mielletyille suurille kustantamoille seikkailu- ja huumorialbumeita, särmäänsä menettämättä. Kehityskulun seurauksena ranskalainen valtavirtasarjakuva on viitaalisempaa kuin aikoihin.

Rakkaimmat työnsä Trondheim ja kumppanit tekevät kuitenkin edelleen L'Associationille. Pienelle mutta jokaisen albuminsa huolellisesti työstävälle kustantamolle voi tehdä käytännössä mitä haluaa. Laatu on ainoa kriteeri, eikä yleisöä tarvitse mieltä. Siksi supertuottelias Lewis Trondheim tekee edelleen joka vuosi albumin pari L'Associationille (esimerkiksi viime vuonna kolme päiväkirja-albumia). Juuri ilmaisunvapauden vuoksi Joann Sfar tekee 1900-luvun taiteilija-elämästä kertovaa upeaa Pasciniaan heille. Sen vuoksi Jacques Tardien (Varlot Soldat, 1999) ja Edmond Baudoinin (Le Voyage 1996; Le Chemin de Saint-Jean 2002) tapaiset veteraanit piirtävät pariisiläiselle pikkukustantamolle.

Laatu kutsuu laatua luokseen.

Ville Hänninen